

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

«ΥΜΝΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ»

ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

ΔΟΜΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗΝ
ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗΝ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗΝ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

- 1. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ**
- 2. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΘΕΑΤΕΣ – ΜΑΘΗΤΕΣ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗΝ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ**
- 3. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ
ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821**
- 4. ΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΑΥΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ ΕΤΙΚΕΤΑΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ
ΜΑΘΗΤΗ**

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗΝ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

1. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Είναι καλό τα παιδιά να γνωρίζουν:

- ◎ **Τον τίτλο του προγράμματος:** «Ύμνος στην Ελευθερία»
- ◎ **Το θέμα:** παρουσιάζονται πίνακες Ρομαντικών ζωγράφων και κειμήλια (όπλα, χάρτες, σημαίες) του 19^{ου} αιώνα με θέμα την ελληνική επανάσταση του 1821. Ιδιαίτερη μνεία γίνεται στη συμμετοχή της Κύπρου στον αγώνα με έργα μεταγενέστερων Κύπριων ζωγράφων.

- ◎ **Το σκοπό:** το πρόγραμμα προσφέρει μια εικαστική περιδιάβαση στον αγώνα των Ελλήνων για ελευθερία.

Με βάση τα πιο πάνω τα παιδιά θα μπορούσαν να εμπλακούν σε ποικίλες δραστηριότητες όπως: συλλογή εικόνων, φωτογραφιών, αντικειμένων, χαρτογράφηση εννοιών, μελέτη ιστορικών γεγονότων, ποιημάτων και τραγουδιών σχετικά με το πιο πάνω θέμα, δημιουργία μουσειακού χώρου στην τάξη, κ.ά.

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗΝ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

2. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΘΕΑΤΕΣ – ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗΝ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

- Το πρόγραμμα στο οποίο συμμετέχουν τα παιδιά είναι διαδραστικό με συνοδοιπόρο – καθοδηγητή τη μουσειοπαιδαγωγό.
- Τα παιδιά ακούνε με προσοχή τις οδηγίες της μουσειοπαιδαγωγού και ανταποκρίνονται όσο καλύτερα μπορούν.



ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗΝ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

2. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΘΕΑΤΕΣ – ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗΝ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

- Στην Πινακοθήκη υπάρχουν δύο ομάδες παιδιών αλλά ενδεχομένως και επισκέπτες. Είναι σημαντικό τα παιδιά να είναι όσο το δυνατόν πιο ήσυχα για να μην ενοχλούν.
- Κατά τη διάρκεια του προγράμματος τα παιδιά εμπλέκονται σε ποικίλες δραστηριότητες, ανάμεσα στις οποίες θα αναπαραστήσουν πίνακες, θα υποδυθούν ρόλους και θα χορέψουν. Είναι πολύ σημαντικό τα παιδιά να συμμετέχουν όσο καλύτερα μπορούν.



ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗΝ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

2. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΘΕΑΤΕΣ – ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗΝ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

- Στην αρχή του προγράμματος τα παιδιά θα κληθούν να ντυθούν με παραδοσιακές στολές, όσο πιο προσεκτικά μπορούν, τις οποίες θα φορούν ως το τέλος.
- Οι στολές είναι πολύτιμες και τα παιδιά θα πρέπει να τις διατηρήσουν καθαρές και χωρίς ζημιές ως το τέλος του προγράμματος.
- Στο τέλος του προγράμματος τα παιδιά θα παραδώσουν με προσοχή τις στολές, στις μουσειοπαιδαγωγούς.

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗΝ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

2. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΘΕΑΤΕΣ – ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗΝ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

- Τα παιδιά επικοινωνούν με τους πίνακες και άλλα εκθέματα χωρίς να τα αγγίζουν.
- Κατά τη διάρκεια του προγράμματος τα παιδιά συμμετέχουν σε διαλογικές συζητήσεις λαμβάνοντας το λόγο, αφού ψηλώσουν χέρι.



ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗΝ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

3. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821

Για την ομαλή διεξαγωγή του εικαστικού προγράμματος θα ήταν καλό τα παιδιά να γνωρίζουν πληροφορίες για τα ακόλουθα **ιστορικά πρόσωπα και γεγονότα**:

- ⦿ Ο αγώνας των κλεφταρματολών
- ⦿ Ο χορός των Σουλιωτισσών - Ζάλογγο
- ⦿ Η πολιορκία του Μεσολογγίου
- ⦿ Η απελευθέρωση της Ελλάδας
- ⦿ Τα τραγικά γεγονότα της 9^{ης} Ιουλίου 1821 στην Κύπρο.

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗΝ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

3. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821

Για την ομαλή διεξαγωγή του εικαστικού προγράμματος θα ήταν καλό οι μαθητές/τριες να γνωρίζουν πληροφορίες για τη **λογοτεχνία** που αφορά στην ελληνική επανάσταση του 1821 όπως:

- «Ύμνος εις την ελευθερία» - εθνικός ύμνος, του Διονύσιου Σολωμού
- « Η 9^η Ιουλίου 1821» ποίηση του Βασίλη Μιχαηλίδη

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗΝ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

3. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821

Πληροφορίες για τα ιστορικά γεγονότα και για τα λογοτεχνικά κείμενα μπορούν να αντληθούν από:

- Το **βιβλιαράκι** που εκδόθηκε από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, ειδικά για το πρόγραμμα *Ύμνος στην Ελευθερία*. Μπορείτε να το βρείτε στον ακόλουθο σύνδεσμο:

http://www.schools.ac.cy/klimakio/Themata/Eikastiki-Agogi/pinakothiki_idrymatos_makariou.html

- Το βιβλίο που εκδόθηκε από το Ίδρυμα Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ'- Πινακοθήκη, στο οποίο περιλαμβάνονται έργα τέχνης και αντικείμενα σχετικά με το εκπαιδευτικό πρόγραμμα *Ύμνος στην ελευθερία*. Το βιβλίο έχει τον ακόλουθο τίτλο: «Απ' τα κόκκαλα βγαλμένα ... 190 χρόνια από την Επανάσταση του 1821. Η συμμετοχή της Κύπρου». Το συγκεκριμένο βιβλίο μπορείτε να το βρείτε στον πιο πάνω σύνδεσμο.
- Το σχολικό εγχειρίδιο Ιστορίας, το διαδίκτυο, εγκυκλοπαίδειες κ.ά.

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗΝ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

Το βιβλιάρκι του προγράμματος

- Στο Γλωσσάρι (σελίδες 26-27) καταγράφονται πληροφορίες για την πολιορκία του Μεσολογγίου, το Σούλι καθώς και λήμματα για τους κλέφτες-αρματολούς κ.α.
- Στις σελίδες 28-29 παρατίθενται αποσπάσματα από την 9^η Ιουλίου του Βασίλη Μιχαηλίδη.
- Στο Γλωσσάρι παρατίθενται επίσης λήμματα για το Ρομαντισμό και τη ναΐφ τέχνη.

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗΝ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

3. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821

Κατά τη διάρκεια του προγράμματος θα ακουστούν οι ακόλουθες **μελωδίες**:

- ❖ Κλέφτικη ζωή
- ❖ Έχε γεια καημένε κόσμε
- ❖ 9^η Ιουλίου
- ❖ Appassionata
- ❖ Καλαματιανός

Θα ήταν καλό τα παιδιά να γνωρίζουν λίγα λόγια για τα πρώτα δύο ακούσματα.

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗΝ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

4. ΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΑΥΤΟΚΟΛΛΗΤΗΣ ΕΤΙΚΕΤΑΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΜΑΘΗΤΗ

Αυτοκόλλητη ετικέτα

Για καλύτερη επικοινωνία είναι καλό τα παιδιά να φέρουν επάνω τους μια αυτοκόλλητη ετικέτα. Στην ετικέτα να αναγράφεται με ΚΕΦΑΛΑΙΑ το μικρό τους όνομα, όσο μεγαλύτερο γίνεται και κατά προτίμηση με μαρκαδόρο για να είναι ευδιάκριτο.

ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

Ο εκπαιδευτικός:

- Έχει την ευθύνη για την ασφαλή μετάβαση των μαθητών προς και από το μουσείο
- Συνοδεύει την τάξη του κατά τη διεξαγωγή του εκπαιδευτικού προγράμματος

ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

Ο εκπαιδευτικός:

- Παρακολουθεί το πρόγραμμα το οποίο περιλαμβάνει πληθώρα δραστηριοτήτων που στοχεύουν στην εικαστική προσέγγιση της έννοιας της Ελευθερίας και στην ανάπτυξη της αισθητικής, της φαντασίας, της κριτικής σκέψης και της δημιουργικότητας των μαθητών.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗΝ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

Το τέλος του εκπαιδευτικού προγράμματος δε σημαίνει παρά την αρχή ενός νέου ταξιδιού στον κόσμο των χρωμάτων, του σχεδίου και της φαντασίας.

Κάθε εκπαιδευτικός μπορεί να εργαστεί ακολουθώντας τον πιο κάτω σύνδεσμο, ο οποίος οδηγεί σε ένα κατάλογο με δραστηριότητες που θα μπορούσαν να οργανωθούν και να εφαρμοστούν στην τάξη αλλά και στον ελεύθερο χρόνο των παιδιών.

http://www.schools.ac.cy/klimakio/Themata/Eikastiki-Agogi/pinakothiki_idrymatos_makariou.html

Κάθε εκπαιδευτικός μπορεί να εργαστεί είτε ακολουθώντας αυτές τις ιδέες είτε δικές του.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗΝ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

Το βιβλιαράκι και η αξιοποίησή του

Μετά από την επίσκεψη στην Πινακοθήκη τα παιδιά και οι εκπαιδευτικοί παίρνουν μαζί τους, ο καθένας, από ένα βιβλιαράκι που δημιουργήθηκε ειδικά γι' αυτό το πρόγραμμα. Το βιβλιαράκι περιλαμβάνει αρκετές δραστηριότητες που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν στα μαθήματα της Τέχνης, των Ελληνικών, της Αγωγής Ζωής και σε άλλα μαθήματα, διαθεματικά.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗΝ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

Διοργάνωση εκθέσεων με έργα τέχνης παιδιών

- Καλούνται οι εκπαιδευτικοί να ενθαρρύνουν τους μαθητές τους να δημιουργήσουν έργα σχετικά με τις εμπειρίες που αποκόμισαν από τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα και να οργανώσουν εκθέσεις είτε μέσα στο σχολείο είτε σε άλλους χώρους.
- Επίσης να συμμετέχουν σε εκθέσεις που οργανώνονται από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού με την ευκαιρία της διεθνούς ημέρας Μουσείων, (18 Μαΐου) και της Διεθνούς Εβδομάδας των Τεχνών στην Εκπαίδευση (International Arts Education Week, 4^η εβδομάδα του Μάη).